

GAUTENG DEPARTMENT OF EDUCATION

SENIOR CERTIFICATE EXAMINATION

POSSIBLE ANSWERS FOR : XITSONGA XA RIRIMI RA VUMBIRHI
NHLAWULO WA LE HANSI
(Papila Ro Sungula)

XIYENGE XA A**XIVUTISO XA 1**

- 1.1 Va vulavula va ri exikolweni. (1)
- 1.2
- Kuni muako wa xikolo kusuhi na vona.
 - Hi vumbirhi bya vona va ambarile yunifomo ya xikolo. (any one) (2)
- 1.3 Mafemani na Risimati va nghena xikolo xin'we na vona. (2)
- 1.4 Ku yiva darata ya mfumo. (2)
- 1.5
- Ku yiva darata ya mfumo. [vukhamba]
 - U pfumala ku hlonipha / xichavo
 - Ku hlekula Risimati hi mateki lama a nga na wona.
 - U pfaleriwile ejele hikuva u yivile mateki ya R700.
 - Khombo ra ku lova ka vatswari va Risimati ri vangiwile hi yena na tata wakwe. (4x2=) (8)
- 1.6 Mafemani na tata wakwe hi vona va nga n'wi dlayela vatswari. Nandzu wa kona a ku ri leswaku loko a va nga yivanga darata ya mfumo, tihomu a ti ta va ti nga kumekanga ti ri epatwini / va yivile darada kutani tihomu ti pohla, ti nghena epatwini. (3)
- 1.7 Swi vula ku nyunhwela ka munhu hi ku va a tikuma a hanya kahle. (2)
- 1.8 Nike na Reebok i marito lama nga yimela mavito ya swiambalo leswi ambariwaka/Mavito ya mateki.. (2)
- 1.9 Maqgweta i vanhu lava yimelelaka ni ku pfuna vanhu lava nga endla milandzu yo karhi ehubyeni, kumbe va pfuna vanhu eka timhaka tin'wana na tin'wana leti nga ri ki ta vubihi. (2)
- 1.10.1 A hi swona. U khomiwile ni tata wakwe. (3)

- 1.10.2 A hi swona. I Mafemani l'a nga khomeriwa ku yiva mateki ya R700. (3)
- 1.10.3 A hi swona. A va tirha ku yiva kumbe ku gula tidarata ta mfumo ni vusiku. (3)
- 1.11 Vubihi a byi hakeli. (2)

NTSENGO WA TIMARAKA: [35]

XIYENGE XA B

XIVUTISO XA 2

A ku ri ni wansati wa manyunyu, loyi a a bile mathicara hinkwawo ya xikolo xexo. Ndlela yo ba Virginia u yi kume loko thicara loyi a bile vana va yena exikolweni. Siku leri thandlamaka u tekile nkhave a ya kwale xikolweni. Loko Virginia a n'wi vona, u lukile mano yo hlangana na yena.

Nkoka = (6)

Ririmi = (2)

Ntsengo = (2)

NTSENGO WA TIMARAKA: [10]

XIYENGE XA C

XIVUTISO XA 3

- 3.1.1 Risivi – ntalo / Risivi (2)
- 3.1.2 Rihlanganisi (2)
- 3.2 1 = Munhu (1)
- 3 = Xiphiso (1)
- 4 = tlhelo (1)
- 3.3 Ndzi lava leswaku u ndzi xavisela xinkwa kumbe meleka, ndzi hava mali yo ringana. (2)
- 3.4 Xana na hina a hi tano ke? (2)
- 3.5 Xiya (1)
- 3.6 Swa fanela leswaku hi xiya vanhu lava hi endlaka xinakulobye na vona. (1)

[13]

XIVUTISO XA 4

- 4.1 mbaa
- 4.2 dzoo
- 4.3 bamfee

4.4 nguu

4.5 hiyaa

1x5=(5)

XIVUTISO XA 5

5.1.1 Kotelo

(2)

5.1.2 Kombiso

(2)

5.1.3 Ndzeriso

(2)

5.1.4 Kotelo

(2)

[8]

XIVUTISO XA 6

6.1.1 Swivanhwana

(1)

6.1.2 Ximudyana

(1)

6.1.3 Xinambyana

(1)

6.2

- Exinkhubyanini xa kona a ko va ni swivanhwana leswi a swo tela ku ta hlalela ntsena.
- Ndzi lava ku tibyalela ximudyana lexi leswaku xi ta ndzi endlela ndzhuti loko xi kurile.
- Xinambyana lexi xi tala ku khulukela hi mati lamanyingi loko timpfula ti nile.

(any one)

(2)

[5]

XIVUTISO XA 7

7.1 Xithathelo

(2)

7.2 Xisasi

(2)

NTSENGO WA TIMARAKA: [4]

NTSENGO: 80

END